

30.01.2014

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi
mari.aalto@om.fi

Viite Lausuntopyyntönne 3.1.2013

LAUSUNTO EHDOTUKSEKSI VELKAJÄRJESTELYLAIN TARKISTAMISEKSI

Pyydettyinä lausuntona oikeusministeriön työryhmämuistiosta Velkajärjestelylain tarkistaminen sosiaali- ja terveysministeriö esittää seuraavan.

Hallituksen esityksen muotoon laaditussa mietinnössä ehdotetaan tarkistettavaksi yksityishenkilön velkajärjestelystä annettua lakia. Työryhmän tehtävänä oli kiinnittää huomiota siihen, miten velallisia voitaisiin kannustaa maksuohjelman aikaiseen tulonhankintaan ja miten velalliselle voitaisiin nykyistä paremmin turvata velaton uusi alku. Työryhmän tehtävänä oli selvittää yrittäjien aseman parantamista yrittäjyyteen liittyvin ratkaisuin.

Yksityisten elinkeinon- ja ammatinharjoittajien pääsyä velkajärjestelyyn parannettaisiin esityksessä ja yksityistalouden velkojen lisäksi mahdollistettaisiin elinkeinotoiminnan velkojen järjestely velkajärjestelymenettelyssä. Yrittäjävelallisia avustettaisiin lisäksi kunnallisessa talous- ja velkaneuvonnassa.

Säännöksiä muutettaisiin siten, että työttömien ja erityisesti työttömien nuorten pääsy velkajärjestelyyn nopeutuisi. Omistusasunnon säilyttämistä koskevaa säännöstä muutettaisiin ja lisäsuoritusvelvollisuutta koskevia säännöksiä tarkistettaisiin. Lisäksi tuomioistuimenmenettelyä yksinkertaistettaisiin ja siirryttäisiin sähköisiin tiedonantoihin.

Työryhmän työn taustalla on aiempi velkajärjestelylain uudistamistyöryhmä (8.3.2011), jonka muistiosta sosiaali- ja terveysministeriö on pyynnöstä lausunut aiemmin.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää esitettyjä uudistuksia kannatettavina ja tarpeellisina. Sosiaali- ja terveysministeriö kiinnittää kuitenkin tässäkin lausunnossaan huomiota kunnallisen talous- ja velkaneuvonnan merkitykseen lakiuudistuksen tarkoituksen toteuttamiseksi. Talous- ja velkaneuvonnalla on suuri merkitys myös pyrittäessä ehkäisemään ennalta velkajärjestelyjen kaltaisten ratkaisujen tarvetta. Neuvontayksikköjen asiakaspalvelutyö on jo hyvin pitkään ollut ruuhkautunut useiden kuukausien jonoiksi, millä on kuntien toimeentulotukityötä ja sosiaalityötä rasittavia seurauksia. Myös useat muut vuoden 2011 työryhmämuistion lausunnonantajat esittivät huolen talous- ja velkaneuvonnan saatavuudesta ja resursseista.

Käsillä olevan esityksen mukaan yksityistalouden velkojen lisäksi myös yksityisten elinkeinon- ja ammatinharjoittajien elinkeinotoimintaan liittyvät velat

voitaisiin järjestellä tietyissä tilanteissa. Sen sijaan talousneuvontaa em velallisille annettaisiin vain yksityistalouteen liittyvien velkojen osalta. Nykyisin vain muutama prosentti talous- ja velkaneuvonnan asiakkaista on yrittäjiä, mutta yritystoiminnasta peräisin olevia velkoja on noin 15 prosentilla velallisista. Muistiossa arvioidaan noin 400 yrittäjän tulevan vuosittain hakemaan apua talous- ja velkaneuvonnasta, joista 200 olisi uusia asiakkaita. Kaikkiaan arvioidaan lainmuutoksesta johtuvan tarve 5 htv lisäresurssille koko maassa, josta aiheutuisi 220 000 euron lisäkustannus.

Alle 25-vuotiaiden osalta työttömyyttä ei lainuudistuksen jälkeen enää katsotaisi väliaikaiseksi syyksi joka estää velkajärjestelyn, jos työttömyys on kestänyt yli 9 kuukautta (muilla 18 kuukautta). Nuorten alle 25-vuotiaiden aikuisten velkajärjestelyhakemusten arvioidaan uudistuksen johdosta lisääntyvän 250 hakemuksella vuodessa. Tästä arvioidaan aiheutuvan 1,5 htv lisätyövoimatarpeen koko maassa.

Talous- ja velkaneuvonnassa työskentelee nykyisin noin 60 palveluyksikössä arviolta 160 henkilöä. Sosiaali- ja terveysministeriö arvioi, ettei resurssien lisääminen yrittäjien ja nuorten velkajärjestelyyn vähennä toiminnan keskeistä ongelmaa, koko asiakaskunnan ongelmia kärjistäviä pitkiä odotusaikoja ja ammattitaitoisen neuvonnan riittämättömyyttä.

Osastopäällikkö,
ylijohtaja

Aino-Inkeri Hansson

Ylitarkastaja

Jaakko Ellisaari

